

Motion till riksdagen 2018/19:2876

av Cecilia Widegren m.fl. (M)

Skatteförfarande och folkbokföring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att stärka arbetet med att bekämpa skattefusk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket ett särskilt uppdrag att förbättra it-stöd och administrativt stöd för köpare och säljare inom delningsekonomin, för att förenkla administrationen samt säkerställa att skatteinbetalning sker på ett korrekt sätt, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten för Skatteverket att fatta retroaktiva beslut och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket i uppdrag att effektivisera uppgiftsinlämning och kontroll av reseavdraget och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av folkbokföringen i syfte att försvåra felaktig folkbokföring på annans adress och tillkännager detta för regeringen.

Bekämpa skattefusk

I Sverige ska man göra rätt för sig. De som utnyttjar våra system för fusk och missbruk tar sig rätten att leva på andras bekostnad. Det kan aldrig accepteras. Vare sig det gäller dem som flyr skatt eller dem som tar emot bidrag som de inte har rätt till. Att motverka skatteflykt och aggressiv skatteplanering är centralt då tiotals miljarder kronor som borde ha betalats i skatt på internationella transaktioner försvinner varje år enligt Skatteverket. Sedan 2006 har över 40-talet internationella skatteavtal passerat riksdagens bord och lett till ett kraftigt ökat nettoinflöde av kapital från länder med vilka Sverige har avtal. Men det går inte att luta sig tillbaka; skatteflykten riskerar att hitta nya vägar. Därför bör Skatteverkets arbete med att bekämpa skattefusk stärkas. Ett prioriterat uppdrag för Skatteverket är att identifiera nya länder som används för

skatteflykt. Skatteverket bör därför få ett särskilt uppdrag att stärka arbetet med att bekämpa skattefusk.

Delningsekonomin och skattesystemet

Den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar våra traditionella föreställningar om hur framtidens skattesystem ska utformas. Det är viktigt att våra skatteregler utformas på ett sätt så att det är lätt och rimligt att göra rätt för sig. Att verka inom delningsekonomin får inte heller bli en förevändning för att fly undan skatt eller att inte följa lagar. Skatteverket bör därför få i uppdrag att förbättra it-stöd och administrativt stöd för köpare och säljare inom delningsekonomin, för att förenkla administrationen samt säkerställa att skattebetalning sker på ett korrekt sätt.

Förutsägbarhet framför retroaktiva beslut och nya regeltolkningar

Det förekommer alltför ofta att tillämpningen av skatteregler ändras över en natt utan att det aviserats. Det sker genom att Skatteverket gör en omtolkning av befintliga regler. Företag och privatpersoner drabbas av taxeringsbeslut som de aldrig hade kunnat förutse. När Skatteverket går tillbaka i tiden och ändrar sina beslut, eller tillämpar nya regeltolkningar på tidigare förhållanden, blir många gånger resultatet stora skatteskulder. Exempelvis har vissa sjömän berörts av en ny tolkning av ett dubbelbeskattningsavtal. Inga andra omständigheter har ändrats, och de har inte lämnat felaktiga uppgifter, men plötsligt ska de betala mycket mer skatt i Sverige än vad de har behövt göra tidigare år. I vissa fall har Skatteverket också ändrat tidigare beslut.

Ett annat exempel är bostadsrättsinnehavare som köpt till ett par kvadratmeter från sin förening och som därefter ska anses ha sålt hela sin bostadsrätt och på grund av det betala in all kapitalvinstskatt, trots att de aldrig realiserat någon vinst. Lagen har inte ändrats och det har inte kommit ett nytt domstolsavgörande som ligger till grund för en ny skattesituation, utan förändringen har föranletts av att Skatteverket har bestämt sig för att tillämpa ett tidigare avgörande som rör värdepapper. Genom nya bedömningar, trots identiska förutsättningar, äventyras förutsebarheten och därmed hushållens ekonomi. Tack vare politiska påtryckningar har Skatteverket beslutat att inte tillämpa den nya tolkningen retroaktivt.

Skattesystemets förutsägbarhet och legitimitet är avgörande för våra skatteintäkter och därmed för upprätthållandet av vår välfärd. Beslut av den typ som nämnts ovan, baserade på förändringar som genomförts i tolkningen av skatteregler men där inga nya omständigheter framkommit i det enskilda fallet, behöver begränsas. Hushåll och företag måste på ett rimligt sätt kunna förutse sin beskattning. Regeringen bör därför få i uppdrag att utreda möjligheterna att begränsa sådan tillämpning.

Effektivare uppgiftsinlämning och kontroll av reseavdraget

Sveriges skattesystem bygger till stor del på uppgifter som enskilda själva har lämnat in. Moderaterna har tidigare öppnat upp för en höjning av skattetillägget för de som fuskar. Konsekvenserna för den som väljer bort att betala skatt ska vara tydliga. Moderaterna föreslår att skatte- och tulltilläggen höjs. Det krävs dessutom en effektivisering av kontrollen av reseavdrag. Reseavdraget är viktigt för att säkerställa möjligheterna att bo och arbeta på landsbygden utan att drabbas av orimliga kostnader för arbetspendling. Flera undersökningar har dock tyvärr visat att fusket med reseavdraget är mycket utbrett. Enligt Skatteverket beror det utbredda fusket på tidsvinstregeln, det vill säga att man ska spara minst två timmar på att arbetspendla med bil istället för kollektivtrafik, vilket anses svårt att kontrollera. Med dagens teknik finns det nu bättre möjligheter att kontrollera hur avdraget används. Minskat fusk skulle sannolikt minska miljöpåverkan, eftersom fler sannolikt skulle välja kollektivtrafik. Moderaterna vill att Skatteverket kraftigt effektiviserar kontrollen av reseavdragets användning genom bättre användning av ny teknik. Moderaterna vill ge Skatteverket i uppdrag att med ny teknik effektivisera kontrollen av reseavdrag.

Felaktig folkbokföring

Idag är det relativt enkelt att folkbokföra sig på någon annans adress. Det krävs inget formellt medgivande från personen som man önskar folkbokföra sig hos och förfarandet är inte heller straffbart. Även om Skatteverket startar utredningar så kan de endast folkbokföra personen till rätt adress. Tidigare har det varit straffbart att felaktigt folkbokföra sig, men detta förändrades vid årsskiftet 2014/2015.

Vi ser fall efter fall där personer avsiktligt väljer att folkbokföra sig hos andra trots att de inte på något vis är förknippade eller känner varandra. Det finns exempel på personer som felaktigt låtit folkbokföra sig på en adress utan godkännande för att sedan visa upp sitt folkbokföringsbevis för en låssmed och på så sätt få hjälp att komma in i bostaden. Andra har blivit kontaktade av Kronofogden, med anledning av att någon som felaktigt folkbokfört sig hos dem har skulder. Det är särskilt allvarligt, eftersom utmätningsreglerna innebär att den egendom som finns i sambors gemensamma hem kan utmätas för gäldenärens skulder. Samboskapet kan också påverka exempelvis möjligheten att få bostadsbidrag.

Att göra det svårare att felaktigt folkbokföra sig på någon annans adress skulle spara samhället både tid och pengar men framför allt mycket besvär och lidande för de personer som drabbas. Det krävs därför en översyn av lagstiftningen i syfte att försvåra felaktig folkbokföring. I sammanhanget bör man också överväga om sådant agerande återigen ska kriminaliseras.

Cecilia Widegren (M)

Helena Bouveng (M)

Kjell Jansson (M)

Boriana Åberg (M)

Jörgen Berglund (M)